

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Politikai becsület.

Széll Kálmán maga czélzott rá a pénzügyi bizottság indennitási irodájában, hogy a vádak, a melyekkel illetik, a politikai becsület határait érintik.

Nagy szó, nagy kijelentés. És sok tekintetben merész szó, merész kijelentés.

Politikai becsület!

Kormányférfiak nálunk, különösen azok, akik mindent függővé tettek Bécsből, Bécs hangulatától, Ausztria érdekeitől, akik az ország érdekeit alárendelték a hatalomnak, a becsület fogalmába már rég belevittek egy árnyalatot. Ezt az árnyalatot politikai becsületnek nevezik, mely az idők forrásában lényegesen elütött a becsület igazi fogalmától.

Mindaddig azt hitte az emberiség gondolkozó része, hogy becsület csak egy van. Alkuvást nem ismerő, mindig egyenes, tiszta uton járó, tiszta kézzel dolgozó

becsület, mely a kimondott szó és ígéret szentségét tiszteli, attól el nem tér, azt mindenek fölött nagyra tartja.

Azóta van lovagias becsület, katonai becsület, polgári becsület, melyet mind külön magyaráznak s amelyeknek külön törvényeik vannak.

A politikai becsület pedig éppenséggel külön törvények alá tartozik.

Amikor külön törvényekről beszélünk, akkor azt értjük alatta, hogy egyáltalában nincsenek törvényei és nincsenek e szerint határai sem. Az adott szó, a fogadalom, az ígéret, a kötelesség teljesítése, a vállalt munka beváltása mind semmivé válik, mert hisz azt mondják: „Hja, ez politika!”

Voltak, akik azt állították, hogy a politika az epigenciák tudománya; mások, akik azt állították, hogy a politika a becsület, vagy annak ellenkezőjének

tudománya. Az a legjobb politikus, aki (mikor hatalmon van) legalább értelmet tud adni a politikai becsületnek. Minél jobban megkerüli az igazi becsület és az igazság fogalmát, annál jobban felel meg a politikai misszióknak.

Mennyi rosszat, mennyi kározos dolgot követtek el már a politikai becsület érve alatt, azt felsorolni, élő példákkal illusztrálni, részleteiben és egészében elmondani lehetetlen.

A korrupció elharapózott és megmetyelgette közéletünket; a hazugság és szemfényvesztés uralomra jutott; tömegeket zsákmányoltak ki; az országot koldussá tették. Felekezeti gyűlölséget támasztottak; a polgári békét feldúlták; osztály-különbségeket teremtettek; ember és ember között határvonalakat állítottak fel.

Amikor Ember szól az Emberhez, mindig azt kell hinni, mi

A farkas.

Irtá: *Giovanni Verga.*

(Vége.)

A „farkas” nem érezte magát jól egy darabig s a népek azt mondogatták egymásnak, hogy remete lesz az ördögből, ha rászakad a vénség. Nem kószált többé, nem állott ki küszöbre azzal a kíséretetietes szemével. A veje, mikor ez a két nagy szem rája tapadt, nevetésre fakadt, de gyorsan keresztet vetett. Maricchia benn a házban szoptatta a gyermekeit, az anyja pedig kiment a mezőre s ott dolgozott az emberekkel egészen férfi módra: gyomlált, kapált, hajtotta a barmot, szőlőt nyesett, futt légyen bár a januári hideg keleti vagy nyugati szellője, vagy az augusztusi sirokkója, amikor mélyre lógassa fejét az öszvér és az emberek a kőkerítés tövében heverték. Napszállta és napkölte közt a „farkas” volt az egyetlen élő lény, aki künn kószált a mezőn, az ősvények áttüzezedett kövein, a végtelen szántóföldek pörzsölt tarlóján, a mely messzi elnyult, egész a füstös Etnáig; ahol az égbolt ránehezedett — a földre.

— Kelj föl! — szolt a „farkas” Nanni

nihoz, aki ott hevert a lankás alján, poros sővény mellett, karjára hajtott fővel. — Ébredj föl! Hoztam bort, hogy egy kicsit meglocsold a gégédet.

Nanni álmotag tekintettel nézett rája: az asszony ott állott előtte neki egyenesdedve. sápadtan, teli kebellet, szénfekete szemével s a sötétben tapogatva nyujtotta felé karjait.

— Nem! nem jár ebben az időben jó lélek a mezőn! dadogta Nanni s visszahajította a fejét a gyöpre s a tizujjával belekapott a hajába. — Menj el! Ne gyere ide többé!

És csakugyan odébb állott a „farkas”, megint feltüzte büszke konytyja, mereven maga elé tekintett végig az uton, azzal a szénfekete szemével.

De azért még többször vissza-visszanézett a pajtába és Nanni nem szolt neki semmit sem. Sőt amikor egyszer-máskor késlekedett, — napszállta és napkölte közt, — maga ment eléje és várta a: elhagyott, fehér ősvény kanyarulatánál, verejtékkal a homlokán. És azután a fejéhez kapott és mindenkor megismételte:

— Eredj, eredj innen, ne jöjj ide többé!

Maricchia éjjel-nappal sirt és amikor a szeme elé került az anyja, könnytől és félénkségtől égő szemét ráfüggesztette, mint egy farkaskölyök, valahányszor a másik sáppadtan és némán viszájt a mezőről.

— Gyilkos! Gyilkos vagy, — szolt.

— Hallgass!

— Rabló, tolvaj!

— Hallgass!

— Megyek a zsandárokhöz, följelentlek!

— Csak menj!

S csakugyan ment a zsandárokhöz, két gyermekét a nyakába csüggesztve s ment félelem nélkül, könnycsepp nélkül, mint egy eszelős, mivelhogy most már ő is szerette a férjét, akihez hozzáerőszakolták s akki zsiros és piszkos volt akkor az olajtól és az olajbogyóktól.

A zsandárkaplár odahívatta Nanni; fenyegette gályarabsággal, akasztófavál. Nanni sirásra fakadt, tépte a haját. Nem tagadott, nem mentegőzött.

— Kisértés ez, — szolt. — Kisértés volt, a pokol kisértése.

Leborult a zsandár előtt és kérte, hogy küldje a gályákra.

NEUHAUSER KÁROLY

Fölkl József utóda.

M. A. V. pálya orás,

Debreczen, Piac-utósa 81. szám.

Ajánlja 25 év óta fennálló raktárát: zseb-, inga-, fali és ébresztő órákból. Javításokat elvállal s készít gyorsan s pontosan egy évi jótállás mellett. Arany és ezüst ékszerek, fűbevalók, köves-, karika-brillant és gyémánt gyűrűk, arany és ezüst érczek gyári raktára

Raktárát újabban felszerelte: optikai (szem)lencsékkel, szemüveg és cwickerekkel, melyek javítását jutányosan s gyorsan eszközli.

a rejtett gondolat vagy terv, a melyet ki nem mond. Mert mind ez politika lehet. Politikából pedig mindent el lehet követni: mert a politika mindent megenged.

A tisztelet utolsó várai és bálványai összedültek a politikának nevezett tudomány hatása alatt. Mihelyt politikáról volt szó, el lehattunk készülni rá, hogy a becsület rendes és polgári felfogásával ellenkező álláspontot is el lehet foglalni.

Már most mindenki fogalmat alkothat magának a politikai becsületről és hogy mi értéke van a politikai becsületnek.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház mai ülése. —

Elnök Dániel Gábor.

A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után elnök kisebb jelentőségű irományokat terjeszt elő, melyeket a különböző bizottságokhoz utalnak.

Elnök: Napirend előtt Rákosi Viktor képviselő ur kíván szólni.

Rákosi Viktor: T. Ház! (Halljuk Halljuk!) Köztudomásu, hogy az ugynevezett szláv testvériség alapjában nem egyéb egy óriási humbugnál. Ha a szlávok más országokban vannak, igen szép, testvéries érzéssel viseltetnek egymás iránt, minél messzebb vannak egymástól, annál jobban szeretik egymást, ámde ha egymás mellett élnek, akkor kész a gyűlölet és a testvérháboru. Így vannak a szerbek a bolgárokkal, a horvátok a szerbekkel és a lengyelek a ruthénekkal. A ruthének arról panaszkodnak, hogy a lengyel főnemesség elnyomja őket. Ebből a lassanként megérlelt gyűlölethöz a nyáron hatalmas sztrájk

keletkezett Galicziában a mezei munkások között, a melynek megfékezésére ugyan elég biztosítékot nyújtottak a Galicziában állomásozó hatalmas csapatok. — Az osztrák képviselőházban ezzel kapcsolatosan heves támadást intéztek a magyar huszárok ellen. Románcsuk azt mondta, hogy a magyarok, vagyis a huszárok a leggorombább kihágásokat engedték meg maguknak. Mindent elloptak, a mi kezükbe került. A mezőkön levő gabonát, az udvarokban felhalmozott szalmát elvették és a lovaknak adták. Egyik paraszt házában a szalmafedelét is leszedték és a lovak alá szórták. Breitner képviselő így nyilatkozott: Egész Kelet-Galicziát elárasztották katonasággal, természetesen idegen ajku katonasággal, még pedig magyarokkal. Amit el lehet venni, a magyarok elvették. Raboltak, mint egy meghódított országban. Asszonyok ellen támadásokat intéztek, még földirtkosokat is megloptak a huszárok. Az egész nép hálaadó istentiszteleteket mondhatna, ha ezektől a magyar csapatoktól megszabadulna.

Szatmári: Hozzák vissza a magyar katonákat!

Rákosi: Én mindabba, hogy odaát Galicziába mi történik, nem avatkozom, ehhez semmi közöm, de az ellen teljes erőmből tiltakoznom kell, hogy a Schlachta nap-számait magyar katonai assistentiával tartsa fenn (Helyeslés a szélsőbalon.) Tiltakozom az ellen, hogy a két nemzetiség gyűlölete közzé a magyar huszárokat állítsák oda. (Ugy van! ugy van! a szélsőbalon.) Románcsuk és Breitner urak felhasználták az alkalmat arra, hogy a magyarokat szidják, mintha a magyar csak azért kegyetlenkedett volna, mert barbár magyar természetük ezt megkívánta. (Mozgás a szélsőbalon.) Hát ezt nagyon jól tudjuk, hogy minden ilyen mozgalmass eseteknél a hadsereg keményen szokott belevágni, hiszen eleget panaszkodtunk magunk is miatta. De ebben nincs különbség huszár, dragonyos, baka vagy vadász közt; ez az osztrák hadsereg szokása, melynek hagyományos szelleme az, hogy a civil népet lenézi, alantas lénynek tekintti. (Igaz! Ugy van! a szélsőbalon.) Azt tehát, a mi Galicziában történt, ne tessék a magyarság rovására írni. A magyar huszárok teljesítették a felsőbbstől eredő parancsot, mely ebben az esetben bizonyára kemény volt, mert hiszen a min-

denható dédelgetett Schlachta érdekeinek védelmezéséről volt szó. Galicziában a hatóságok egy nagyszabásu sztrájjal álltak szemben, mely könnyen általános parasztlázadássá fajult volna. Ezzel szemben a két képviselő egy esetet se tud mondani, hogy a huszárok valakit agyonlőttek, vagy általában megöltek volna, csak egy leányról beszélnek, akit rémületében, mikor a huszárok a szobájába nyomultak, megütött a guta. (Derűtség)

Gabányi: Örömeben!

Rákosi: Egy másik leány meg anynyira megijedt, hogy kiugrott az ablakon. Még egyet akarok a huszárok mehetségére felhozni. A közös hadseregbeli katonák saját magukkal szemben is gorombák. Hiszen a mikor a Vérmezőn Dienstweget csinálnak és a katonáknak ekvivalente léniba kell menni, ha Lobkovitz herczeg a fejét megcsóválja, mire a fejcsoválás a kaszárnyába a bakához ér, káplári pofonok lesznek belőle. (Derűtség.) Felkéri Fehérváryt, intézkedjék hivatalosan, hogy a huszárok becsülete, a magyarság becsülete elégtételt kapjon. Hiszen ők a mi fiaink, a mi véreink, büszkeségünk. (Ugy van a szélsőbalon.) Ideje, hogy megszünjenek rendőri szolgálót teljesíteni Ausztriában. (Helyeslés.) Hozzák haza őket, a mint a törvényben van. (Élénk helyeslés.) Breitner misét emleget, ha a magyar huszárok eltávoznak. Elhiszem, de mekkora viaszgyertyákat gyűjtának a huszárok, ha hazajöhetnének. (Ugy van.) Mindezek a dolgok nem üres beszédek a levegőben. Hiszen a csapatok territorialis elhelyezése az ország joga. (Ugy van.) Megvilágítja azt az 1867. XII. t.-cz. Felkéri tehát a minisztert, hogy a huszárok hazatérését mielőbb szóba hozza. (Hosszas éljenzés és taps a szélsőbalon.)

Széll Kálmán miniszterelnök: Nem válaszképen beszél, csak két megjegyzést akar tenni. Az osztrák kormány a galicziái paraszt lakosság megfékezésére karhatalmat rendelt. Ehhez nekik joguk van. Ha a magyarok részéről visszaélések történtek volna, orvoslást kereshettek a sértettek. Igaza van a képviselő urnak, hogy be nem bizonyított vádak alapján elítélendő dolog az, hogy a magyarságot vádolják. Majd a honvédelmi miniszter meg fogja tenni a kellő lépéseket a tényállás kiderítésére. (Helyeslés.) Beterjeszti az indemnitati javaslatot a pénzügyi bizottság javaslatával egyetemben. Kéri, hogy a javaslatot pénteken tárgyalják.

Krasznay Ferencz azt kéri, hogy tekintettel a halottak napjára, később kezdjék meg a javaslat tárgyalását.

Széll Kálmán miniszterelnöknek nincs kifogása ez ellen, hogy péntek helyett a jövő kedden kezdjék tárgyalni a javaslatot.

Elnök kijelenti, hogy a legközelebbi ülés kedden lesz.

Ezzel az ülés véget ért.

Városi közgyűlés.

Ötödik nap.

Debreczen, okt. 29.

A tegnapi nap nem épen kicsinylendő eredménye az volt, hogy a költségvetési vita véget ért. A bizottsági tagok azzal a felemelő tudattal távoztak volna el — hogy miként ama bizonyos mór — ők is megtették kötelességüket.

Sőt talán tulságosan is!

Mert most, hogy a költségvetési vitán túl vagyunk, elmondhatjuk, hogy ilyen tartalom nélküli vita a közgyűlési

— Az Isten szerelmére kérem káplár uram, mentsen meg ebből a pokolból. Vétesse a fejemet! Veressen vasra! Ne lássam őt többé soha, soha!

— Dehogyan is, — szölt a „farkas“ a zsandárhoz. — Én a konyhában egy zugocskát tartottam meg magamnak pihenőül, holott neki adtam a házamat. A ház az enyém, nem megyek onnan!

Nemsokára rá Nannit megrugta az öszvér a mellén. De a pap megtagadta tőle az Ur testét, hacsak a „farkas“ nem hagyja el a házat.

A „farkas“ pedig fogta magát, elment és a veje most fölkészülhetett jó keresztény módjára az utolsó utra. Meggyónt, megáldozott akkora penitenciával, hogy mind a szomszéd és kíváncsi falubéli rivására fakadt a haldokló ágya körül. És talán jobb lett volna néki, ha elhalálozik veje azon a napon mielőtt az ördög újra megkísérte őt s mielőtt ismét beléje fészkelődik.

— Hagyj békén, — szölt a „farkas“ hoz. — Az istenért, hagyj békén! Láttam a halált a tulajdon szememmel! És a szegény Maricchiát sirba viszi a bánat. Most már tud a dolgról az egész falu... Jobb nekem is, néked is, ha nem látlak!...

És kitepte volna a tulajdon szeméit, csak hogy ne lássa meg az asszonykét nagy szemét, a melyek elvették az eszét. Nem tudott már módot a szabadulásra. Misét fizetett a tisztítóhelyen levők lelkei üdvéért. Szaladt tanácsért a paphoz és a zsandárhoz. Husvétkor meggyónt és nyilvánosan vezekelt, térdencsuszva a Szentség előtt. De a „farkas“ azért mégis csak jött.

— Hallod! Ne jöjj többé a pajtába, mert ha megint hozzám jössz, oly bizonyos, hogy megöllek, mint a hogy isten van az égben!

— Ölj meg, — válaszol a „farkas“, — mit bánom én! De nem akarok nélküled ellenni.

Látta, mint jön feléje, a zöld vetés között. Ott hagyta a szőlőkapálást s lekapta a faágról a fejszét. A farkas látta, mint jön feléje sáppadtan, magából kikelve, a napsugárban villogó fejszével. De nem állt meg. Nem sütötte le a szemét, folytatta feléje utját. Tele volt a keze piros pipacsokréttával s majd fölitta a legényt fekete szevérel.

— Átok szálljon a lelkedre! — dadogta Nanni.

termekben még nem volt. A tulságba menő takarékoság vitát provokált olyan jelentéktelen tételnél is, a mely felett máskor keresztül siklottak. És mi az eredmény, az, hogy nagyon kis változtatással a tanács által revideált költségelirányzatot fogadták el. Nos, ezért kár volt olyan lelkesedéssel csépelni a szalmát!

Puky főispán is megunhatta a negyednapos vitát s tegnap már az egyes bőbeszédű szónokokat egy kis szelid klotürrel megfőkezte. Hálás is volt a közgyűlés érette.

A rendkívüli költségvetésnél már nem is volt vita. A fix és megváltozhatatlan tételeket egyhangulag fogadta el a közgyűlés. Tudósításunk a tegnapi napról a következő.

A helypénz és kövezetvám.

A gyűlést délután 3 órakor nyitotta meg Puky Gyula főispán. Napirend a költségvetés tárgyalása volt.

A tárgyalás a XIV. tételnél, a vám és piaci tételnél kezdődött.

K. Tóth Sámuel beszélt először. Elmondja, hogy a vidéki kofák jóval kevesebb helypénzt, fizetnek mint a debreczeniek. Ez az ügy pedig már a legkisebb városban is rendezve van.

Aczél Géza kijelenti, hogy ezen rövid idő alatt segítve leend.

A kövezetvám tételénél a főszámvevő 122,880 koronát vett fel. A közgyűlés a felügyelő bizottság javaslatára ez összeget 130 ezer koronára emelte fel.

A vásárterek kövezettel való ellátására főszámvevő 8191 koronát vett fel a költségvetésbe. A felügyelő bizottság azt javasolja, hogy e tételt 5000 koronára szállítsák le. A tanács a főszámvevő javaslata mellett foglal állást.

Aczél Géza hosszabb beszédben fejti ki, hogy a költségvetésben eredetileg felvett összegre mulhatatlanul szükség lesz. A vásártereket szét osztották, így még ez év végén vagy a jövő évben több burkolást kell eszközölni.

A közgyűlés végül a tanács javaslatát fogadta el.

A helypénz bé beadása.

A gazdasági bizottság a vásári vám és helypénz tételénél azt javasolta, hogy adják ezt bérbe, hát ha így többet fog jövedelmezni.

Aczél Géza kijelenti, hogy még abban az esetben is tiltakozna a bérbeadás ellen, ha valaki azt határozottan követelné. A közönség zaklatását jelenti a helypénz bérbeadás.

Abrahám László nem pártolja ugyan a bérlet eszméjét, de próbaképen egy esztendőre ki lehetne hirdetni a bérleti pályázatot.

Márton Imre: Abrahám László indítványát fogadja el.

Vecsey Imre azzal az indítvánnyal lép elő, a kérdés tanulmányozását bizza a közgyűlés a tanácsra.

Kola János az eddigi házikezelés mellett nyilatkozott.

Elnöklő főispán szavazás alá bocsátja a kérdést, a gyűlés a házikezelés mellett nyilatkozott.

Ezután Szentessy János indítványára kimondja a bizottság, hogy vásárterekül a hasznföldeket semmi szín alatt ne adja ki a tanács.

A tőkék és kamatok.

A szenvedő-cselekvő tőkék és kamatok tételénél a főszámvevő mint közszégi adóalap utáni bevételt 66,487 koronát vesz fel a főszámvevő. A felügyelő bizottság ezt 70 ezer koronában állapítja meg.

A közgyűlés Márton Imre felszólalása után a felügyelő bizottság javaslatát fogadja el.

A városnak rendelkezésére áll egy közszégi adóalap, a melyből a kö-költő fedezésére rendes kölcsönöket szokott felvenni és pedig úgy, hogy ezt tíz éves részletekben fizeti meg.

Márton Imre indítványozza, hogy ezt a kölcsönt ötven év alatt fizesse vissza a város, évenként 2 százalékkal.

A közgyűlés Márton Imre indítványát fogadta el, így a költségvetés ide vonatkozó tételét módosítani fogják.

A közigazgatási tétel.

A főszámvevő által megállapított költségvetésben a közigazgatási tételnél a végösszeg nincs feltüntetve. A tanács a végösszeget 32,500 koronában állapítja meg, a felügyelő-bizottság ezzel szemben 36,609 koronát javasol. A közgyűlés a felügyelő-bizottság javaslatát fogadja el.

A tisztviselők fizetésének tételénél a tanács a végösszeget 128,670 koronában állapította meg. A közgyűlés ezt el is fogadta. A napdíjasok fizetésénél leszállítással 4000 koronát szavazott meg a közgyűlés.

Megtakarítás történt a mérnöki hivatalnál és a dologi kiadásoknál.

Vegyes tételek.

Az egyház és a rendőrség tételénél mindössze két ezer koronát takarítottak meg.

A színházra 6000 koronát, vegyes színházi kiadásokra 600 koronát szavaztak meg.

Az utcák és utak szabályozására 1700 koronát, gyalogjárdák készítésére 10,551 koronát fogadtak el.

Az utcák világítására 30 ezer koronát vettek föl.

Aczél Géza és Nagy Bálint.

A kertészet tételénél a tanács 5000 koronát indítványoz felvenni a költségvetésbe.

L. Nagy Bálint azt mondja, hogy az utcák befásítását a polgármester nyomorítja el.

Aczél Géza: Lencsés Nagy Bálint urnak nincs igaza.

L. Nagy Bálint: Ne nevezzen engem Lencsés Nagy Bálintnak! Nézze meg a telekkönyvet! Én L. Nagy Bálint vagyok.

Aczél Géza: Én mindig az hittem, hogy a bizottsági tag ur Lencsés! Hát jó, tudomásul veszem. Különben is kár volt magára venni.

A Nagy Bálint contra Aczél affér ezzel elintéztést nyert s a közgyűlés e feletti örömeiben megszavazta a tanács által javasolt 5000 koronát.

Mi van a kutmesterrel?

A kutmester fizetésének tételénél K. Tóth Sámuel azt indítványozta, hogy a kutmesternek mondjanak föl és vállalkozóval kezeltesék a kutat.

Aczél Géza erős filippikában védelmezte meg a kutmestert, a ki mint ő mondja igen komoly teendőket végez.

Végül is a tanács javaslatát fogadták el, a mely a kutmesternek is megkegyelmezett.

A löverseny tiszteletdíja.

A város a löversenyekre egy régebbi határozatánál fogva száz 10 koronás aranyat adományozott évenként.

Fejér Ferencz dr. azt indítványozza, hogy ezt a jelentős kiadási tételt töröljék. Ha a város nem tud adni iskolára, ne adjon löversenyre sem.

— Helyes, helyes! — kiáltották közbe.

A főispán szavazás alá bocsátotta az indítványt s a közgyűlés 36 szóval 25 ellenében kimondotta, hogy az ezer korona tiszteletdíjat megvonja a löversenyétől.

— Még a földet is visszavesszük tőlük! — jelentette ki nagy derűség közt Szentessy János, czélozva a lovaregylet által használt földterületre.

Rendkívüli költségvetés.

A rendkívüli költségvetés bevételi tételénél Fejér Ferencz azt javasolja, hogy a borítal és husfogyasztási adóból ne 310, hanem 320 ezer koronát irányozzon elő a tanács.

A közgyűlés a tanácsi előterjesztést fogadta el.

A bevételi tételnél 1000—1000 koronát szállítottak le. A vendég ellátási tételnél 2000 koronát törültek. A rendkívüli költségvetést ezután elfogadták.

Néhány tanácsi javaslat elintézése után az alapítványi pénztárak számadására tértek át. A költségvetés végösszegeit és a pótdát a ma délutáni közgyűlésen állapítják meg.

Az alapítványi pénztárak költségvetésének tárgyalása után a közgyűlés este 7 órakor véget ért.

A mai nap a még hátra lévő ügyeket tárgyalja le a közgyűlés.

VIDÉK.

Halálos szerencsétlenség Dor gon.

— Saját tudósítónktól. —

Halálos szerencsétlenség történt tegnap Dorogon. Ifjabb Kókényes László ottani földmives a mezőről szalmát szállított haza s azt a padlásra vitte fel. Mikor már fenn volt a kazalnak körülbelül a fele, Kókényesnek kis István nevű fia kérni kezdte apját, hogy vigye őt is fel a padlásra.

Az apa habozás nélkül engedett a gyermek unszolásának s felvitte őt a hat méter magas padlásra. Itt ráparancsolt, hogy húzódjék meg hátul s ne merjen onnan elmocczanni. Mit használnál azonban az intés a gyerekeknek. A kis Pista odament a padlás szájához, megnézni, hogy jön-e már az apja? Kókényes épen akkor jött fölfelé a létra közepén, mikor vérfagyasztó sikoltást hallott s látta, hogy gyermeke leesett a padlásról. Utána kapott fiának az apja, de nem tudta elérni.

A gyermek leesett és pedig oly szerencsétlenül, hogy fejét betörte egy hegyes kőben és az agyveleje nyomban kilocscsant. A halálos szerencsétlenség izgatottságot okozott a községben. A nánási járásbíróság gindította az eljárást a gondatlan apa ellen.

Rövid egy hó

leforgása alatt egész Debreczen, úgy vidékén elterjedt elhatott azon jó hír, hogy Asztalos József áruházában rőtös, női divat és ruházati cikkek legszebb választékban olcsó szabott árak mellett szerezhettek be. — Hogy ezen jó hírt tovább fejlessze raktárát őszi és téli cikkekkel megnagyobbítva ajánljuk a t. vevő közönség becses figyelmébe. Állandó újdonság Zubony és Pongyola kelmékből. Francia flanel különlegességek, kézi festményü mintákkal; úgy kézi himzésű pettyekkel egyedül raktár. Selyem paplan. Sok vég ruhaszövet 25 krtól. 450 krig, valódi 140 cm. Zibelin és Jordan téli ruhaszövet, legjobb minőségű, logtartósabb vásznak 1 vég 5 frtól kezdve. Lifanon és asztalneműek nagyon olcsón Alkuval a t. vevő közönség nincs terhelve, minden egyes darabon legolcsóbb eredet igyári ár ki van tüntetve. Kossuth-utca 4.

Gyujtogatás Tiszacsegén. Szalontai János tiszacsegei lakosnak e hó 26-án meggyuladt a háza. A gyorsan barádpózó lángok rövid két óra alatt teljesen elhamvasztották a házat s az istállót, melyek 1100 koronára biztosítva voltak a Phoenix-nél. A tűz valószínűleg gyujtogatásból keletkezett s a csendőrség ily irányban megindított nyomozásának már van is némi eredménye.

Öngyilkosság Nyiregyházaán. Tegnap, kedden reggel Nyiregyházaán öngyilkosság történt. Varga László 18 éves molnárlegény elment a vasúthoz közelfekvő népkertbe s ott egy forgópisztolyból föbe lőtte magát. Mikor rákadtak, már halott volt. Nála talált levelekből megtudták, hogy Kemezsére való s reménytelen szerelem miatt vált meg az élettől.

A Joghallgatók köréről.

(Válasz a Főiskolai Lapok szerkesztőjének.)

A „Szabadság“ folyó évi október hó 26-ki számában „Legyünk igazak“ címmel a „Debreczeni Főiskolai Lapok“ szerkesztésében az Akadémiai kör, illetve a Joghallgatók körének kérdésében megjelent közleményben nyilatkozatra vagyok felhívva s ezen felhívás tekintettel arra, hogy az említett szerkesztőség kötelességében ön is benne van, rám kényszerítő hatást gyakorol. Önnek válaszolok:

Legyünk igazak? Senki nálamnál jobban nem óhajtja. De hát, ha ezt kívánja, miért nem jön át hozzánk? Hiszen Ön okos ember. Lehetetlen, hogy ne lássa, hogy nekünk van igazunk és azt is ne tudja, hogy mi Önt tárt karokkal fogadjunk.

Ha mindjárt igaz volna is az, hogy mi a theologus urak iránt ellenszenvvel viseltetünk, még ez sem igazolná az Ön állásfoglalását, mert hiszen az Akadémiai Kör és a Joghallgatók köre között nem a szerint kell választanunk, hogy melyiknek a hívei szeretik és melyiknek a hívei nem szeretik a theologus urakat, hanem a szerint, hogy melyik kör szolgálja a joghallgatók érdekeit.

De biztosíthatom Önt arról, hogy minket ellenszenv soha nem vezetett, nem vezet és nem fog vezetni, hogy mi a theologus urakat soha nem bántottuk, nem bántjuk és bántani eszünk ágában sincsen, hogy mi a joghallgatók részére külön kört nem a theologus urak iránti ellenszenvből óhajtunk, hanem azért, mert a külön kört a joghallgatók érdeke megköveteli. Hozzá tehetem, hogy a hittanhallgató urak jól felfogott érdeke is azt követeli, hogy külön köre legyen a joghallgatóknak és külön körük legyen nekik. Csak azért eszelték ki az ellentétben, hogy mi a theologusokat lenézzük, hogy őket ellenünk felingereljék s aztán ellenünk felhasználják. Bizonyára méltóztatik tudni, hogy városunk több előkelőségénél a joghallgatókat segítő egyesület képviselőiben és érdekében tisztelegtünk. Ezen tisztelegéseket folytatni fogjuk a theologiai kar nagy érdemű dékánjánál is.

Ezzel a tisztelegéssel azt is kifejezni kívánjuk, hogy mi a theologus urakkal egyetértésben kívánunk élni. Mit tegyünk még, hogy megczáfoljuk azon hamis és czélzatos híreszteléseket, mintha a mi mozgalmunk a theologus urak ellen irányulna. Szívesen fogadjuk a kitanitást és ha jó lesz a tanács, meg is fogadjuk.

Nem kicsinyes tekintetek mozgatnak bennünket. A mi czélunk kizárólagosan az,

hogy szegényebb sorsu joghallgató társainkon mentől nagyobb mérvben segítsünk.

Az Akadémiai-Kör a joghallgatók és hittanhallgatók közösségét jelenti.

Minden közösségtől borzadunk. Nagyon szomorú tapasztalataink vannak.

Közösségben él a jogakadémia és theologia sok tekintetben kezdettől fogva. Mi hasznát vették a joghallgatók ennek a közösségnek eddig, mi hasznát fogják venni a jövőben? Mi, hasznáról nem tudunk, de tudjuk, hogy van senior, vannak esküdt-felügyelők, vannak irnokai az akadémiai igazgatóknak, a theologiai dékánoknak, a jogakadémiai dékánoknak, a háznagyi hivatalnak, a seniori hivatalnak, hogy ezekből meglehet élni és hogy ezekből az állásokból kezdettől mostanáig soha még egyetlen egy sem jutott joghallgatóknak, ezek az állások egytől egyig kezdettől fogva mindig hittanhallgatókkal voltak betöltve és jelenleg is egytől egyig hittanhallgatók által vannak elfoglalva, sőt arról is tudunk, hogy ha nevelői állásokkal keresték meg a tanári kart, azokból sem jutott joghallgatóknak egyetlen egy sem.

Abban az Akadémiai Körben a joghallgató szintén mindig a rövidebbet húzná, de kárral járna ez a hittanhallgatókra nézve is. Sem a joghallgatóknak nem áll érdekében, hogy az ő dolgaikba a hittanhallgatók beleavatkozzanak, sem a hittanhallgatóknak nem áll érdekükben, hogy az ő dolgaikba meg a joghallgatók avatkozzanak bele. Nem csak nem volnának képesek a joghallgatók az Akadémiai Körben érvényre juttatni az érdekeiket, de használhatatlanná tenné erre a közös kör a joghallgatók többi köreit is. A közös kör, mert több tagot foglalna magában a köbinnél, hatalmasabb is lenne és rá tenné a kezét a joghallgatók jelenlegi köreire is s azokat képtelenné tenné arra, hogy a joghallgatók érdekeit megfelelő mérvben szolgálják.

Ifj. Ozory István,
a jogász-segítő egyesület elnöke.

(Folyt. köv.)

Egyház és iskola.

Orgona építés. A debreczeni ev. ref. egyház orgona építetési bizottsága okt. hó 29-én délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárnya: Küldöttség jelentése.

Ösztöndíjak odaitélése. A debreczeni ev. ref. egyház ösztöndíj osztó bizottsága október hó 30-án d. u. 3 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárnya: ösztöndíjak odaitélése.

SZÍNHÁZ.

Lemondás. Tegnap Karczag Vilmos darabját, a Lemondást láttuk. Vegyes érzelmeket keltett bennünk ez az előadás. Voltak jó részei, viszont sokszor alul maradt a szín. Klenovits György Korláthot sok gondal, helyes felfogással és szép sikerrel játszotta. Közvetlenül beszélt Menszáros. Sok hűv és szenvedély nyilatkozott meg Palágyi egy-egy jelenetében, ő is egészen beleélt magát szerepébe. Úgyes karikatura volt Sebestyén, hájos öregasszony Ebergényiné, Csige Ilonkának is volt egy pár jó jelenése, partnere Virágháti azonban erősen kiritt az ensembleből. Kis szerepeikben jók voltak Jeszenszkynek, Patáky Béla. (s. b.)

A belvillei szűz. Ma lesz a premierje Milöcker operettjének A belvillei szűznek. Az operett iránt általános és nagy az érdeklődés. Jobb szerepeket játszanak a darabban Áldor Juliska, Krémer Jenő, K. Hegyi Lili, Márton Miklós, a kinek ez lesz az első fellépése.

Bánk-bán. Katona József fenséges tragédiáját Bánk-bánt, november 11-én a nagy drámaíró születésének századik évfordulóján hozza színre a színtársulat drámai személyzete. — A czímszerepet Klenovits György játssa.

ÚJDONSÁGOK.

Karácsonyi iparkiallítás és vásár.

A kiállítók tudnivalói.

Debreczen, október 29.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap számbunkban részletes tudósítás keretében adtuk közre az ipartestület felhívását, melyben a karácsonyi kiállításon való tömeges részvételre szólítja fel tagjait. A testület elnöksége most bocsátotta ki a felhívás második részét, mely a kiállítók tudnivalóit, a versenydíjakat s a határidőket tartalmazza. — A felhívás második része teljes terjedelmében így hangzik:

Tudnivalók. 1. A karácsonyi kiállítás megnyílik 1902. december 14-én délelőtt 10 órakor, bezáratik 24-én délután 5 órakor. A kiállítás helye az ipartestület díszterme és mellékhelyiségei. A kiállításon, mint kiállítók, csakis azon debreczeni iparosok, ezek segédei és tanoncjai vehetnek részt, kik az ipartestület lajstromaiban nyilvántartva vannak. A kiállítók a kiállítási szándékolt tárgyak tervezetéhez vagy elkészítéséhez az ipartestület tulajdonát képező „Magyar Iparművészet“ című műlapokat használják, mely gyűjtemény e czéltól az ipartestület hivatalos helyiségében a mai naptól kezdve közszemlére kitétetett. A tárgyak készítésénél főszűly fektetendő: 1. a czélszerűsége, 2. a stilszerűsége, 3. a pontos kivitelre. A kiállított tárgyak bírálatánál előnyben részesülnek azon segéddek és tanoncok, a kik terveiket, rajzaikat vagy mintáikat az ipartestületnél előzetesen beadják s tárgyaikat a szakbizottság véleménye alapján készítik el. Az így készülő kiállítási tárgyak tervei, rajzai vagy mintái előzetes bejelentésének és bemutatásának véghatárideje 1902. nov. 10.

A kiállítási tárgyak bejelentésének határideje 1902. decz. 7., beszállításának véghatárideje pedig 1902. decz. 10., este 5 óra. Bejelentéseket elfogad s a kiállításra vonatkozólag mindennemű felvilágosításokat az Ipartestület ad. A kiállított tárgyak elrendezése és bírálatá 1902. decz. 12. és 13-án történik s a megnyitáskor a kitiüntések már láthatók lesznek. A bíráló bizottság 5 tagból áll: egy tagja hivatalból az ipartestület elnöke, négy tagját pedig a kiállítók maguk választják. A bíráló bizottság katáskörébe tartozik a kiállítandó tárgyak el vagy el nem fogadása feletti határozás.

A bíráló bizottság a kiállított tárgyakból a következő szempontok alapján mond bírálatot, u. m.: 1. czélszerűség, 2. jó munka, 3. stilszerűség, 4. versenyképesség.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz“ Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jóhatású „MOLLITERGIN“ arc s kéz bőr finomító szépítő szerét, mely folyadék amíg ártalmatlanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glicerinnel, hatásra nézve azokat jóval fölülmulja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arcot vagy kezeket a legrövidebb idő alatt fehérre, puhává s üdévé teszi s puder alá is igen használható. Mint bőrápoló szer páratlan! Egy üveg „MOLLITERGIN“ ára 1 korona.

Kitüntetések a következők: 1 arany, 5 ezüst, 10 bronzérem és 10 elismerő oklevél. Ez a felül Blaskovits Mihály lakatosmester alapító-levele értelmében a legjobb munkáért kitüntetett lakatos segéd egy drb 20 koronás, lakatos tanoncz pedig egy drb 10 koronás aranyéremmel fog jutalmaztatni. A kiállítás összes belügyeinek rendezéséről a 10 tagból álló intéző bizottság gondoskodik, melynek elnöke hivatalból az ipartestület elnöke, jegyzője az ipartestületi jegyző, tagjait a kiállítók maguk közül választják. Az intéző bizottság a kiállítás bevételeiből gondoskodik asztalokról, állványokról, czimfeliratokról, a kiállított tárgyak felett való felügyeletről, azoknak a bevallott érték erejéig leendő biztosításáról. A kiállítók a biztosítási és egyéb költségek fedezésére apróbb tárgyak után 1 korona, egy négyzet méterén belüli helyért 2 korona, egy négyzet méternél nagyobb helyért pedig 3 korona térdiját kötelesek azonnal az ipartestület hivatalában lefizetni. Segédek és tanonczok térdiját nem fizetnek. A kiállított tárgyak eladásáról, esetleg megrendelés elfogadásáról a bizottság gondoskodik, az eladási, illetőleg megrendelési ár 10 százaléknyi jutalék felszámítása mellett, de minden kiállítónak joga van külön képviselőt tartani. A kiállítók tárgyaikat a kiállítás tartama alatt el nem vihetik, mással fel nem cserélhetik. Az elkelt tárgyak decz. 24-én reggeltől fogva elvihetők, azon tárgyak pedig, melyekre a bizottság kézi eladási engedélyt ad, a megvétel után azonnal elvihetők. Az intéző bizottság a kiállított tárgyak közül vásárols az általa vásárolt tárgyakat a bezárás napján d. u. a kiállítást látogatók között kisorsolja. A sorsolásban részt vesznek az összes elkelt 20 filléres belépőjegyek sorszámai. Felnőttek 20 fillér, gyermekek 10 fillér belépési díjat fizetnek. Egy jegy a kiállítás egyszeri látogatására jogosít. A kiállítás egyszeri díjtalan megtekintésére a segédek az „iparos ifjak önképző-egylete” helyiségében, a tanonczok pedig az iparos tanoncz iskolai igazgatóság utján kapnak belépő jegyeket. A kiállítók és segédcszemélyzetük a kiállítás látogatására állandó jegyet kapnak az ipartestületnél.

*** Iparpártoló szövetség Debreczenben.** A magyar iparpártoló szövetség legközelebb fiókot létesít Debreczenben. A fiók megalakításának eszméje a debreczeni ipartestülettől indult ki. A karácsonyi iparkiallítás és vásár jó sikere föltétlenül megvetné alapját a szövetségi fiók létesítésének.

*** Szónoklati verseny.** Tegnap folyt le az a szónoklati verseny, melyet a Joghallgatók Önképzőköre rendezett. Három versenyző jelentkezett, a kik közül a tiz koronás első díjat Beke Kálmán 2. joghallgató nyerte el, Kölcseynek P. J. érdekében mondott beszédének előadásával. A Kör legközelebb új versenyt rendez.

*** A debreczeni Urkoosisok Egylete** november 9-én tartandó igazgatósági ülésére most bocsátották ki a meghívókat. Hosszu, kitaró munkája betetőzése végett ül össze az igazgatóság. Tudvalevő, hogy a honvédelmi miniszter a hadügyminiszterrel egyetértőleg átengedte az egyletnek a nyulási gyakorlóternek a vásártér közvetlen szomszédságában lévő 7 holdnyi területet versenypályául. A november 9-iki gyűlésnek egyik fontos tárgya

ezen versenypálya elkészítése feletti határozat lesz. Mint biztos forrásból értesülünk, a pálya földmunkálatai még az ősz folyamán megkezdetnek, úgy hogy a jövő év tavasz n, valószínűleg április vagy májusban már megtartják az első ügető-versenyt.

*** Elhunyt üzletvezetőségi tisztviselő.** A M. Á. V. üzletvezetőség tisztikarának egy rokonszenves tagja halt el tegnap éjjel a városi kórházban: felsőmérari-ostoharits Horváth József számtiszt, és ny. m. kir. honvéd főhadnagy, életének 30-ik évében. A jobb napokat is élt fiatal ember, ki igen előkelő családból származott, ez előtt tekintélyes vagyonnal bírt, majd a szeretettel választott katonai pályától is megvált, mivel kisebb mérvű szivbajos lett és e miatt a katonai szolgálatra alkalmatlanná vált, miért is 1898. május 1-től nyugdíjazták. Temetésére az üzletvezetőség tisztikara testületileg vonul ki és koszorút is helyeznek a szeretett kartárs koporsójára. Temetése különben holnap délután lesz a közkórházból katonai pompával.

*** Benedek János bucsuja.** Benedek János dr. országyűlési képviselő hosszabb ideig elnöke volt a Polgári Kerékpáros Egyesületnek. Az egyesület felvirágoztatása körül sok, sok érdemet szerzett Benedek, a kit azonban nagy elfoglaltsága visszatart az egyesület ügyeinek további vezetésétől. Az elnököt tegnap este bucsúztatták el az egyesület tagjai. A Dréher-sörcearnok külön helyiségében kedélyes lakoma és társas összejövetel volt, melyen dr. Fejér Ferencz méltatta a távozó elnök érdemeit. Benedek hosszabb beszédben válaszolt. A társaság az éjféltől órákban oszlott szét.

*** Czipészek raktárszakszociportja.** A debreczeni czipészek szakosztálya tegnap délután népes gyűlést tartott az ipartestület tanácsstermében. A szakosztály folyó ügyeken kívül behatóan tárgyalta a megalakítandó termelő és raktárszakszociport ügyét is, mely a szegényebb sorsu czipészek sorsán segítene. Valószínű, hogy még ez év folyamán megalakul a szakszociport, melynek hasznos voltáról mi már részletesen írtunk. A szakosztály foglalkozott a jövő évi kongresszus előkészítésével is.

*** Elfogott rabló karaván.** Két szekérből álló kóbor cigány-karavánt kísértek tegnap délután a rendőrségre. A kocsi, ovak kóborcigányoknál szokatlan ép és jó állapotban voltak, szekerekük pedig telve van mindenféle ruhadarabbal, melyek az ég tudja honnan és hogyan kerültek hozzájuk. Elfogatásuk a mezőkövesdi csendőrség táviratára történt, mely szerint a biharmegyei Ártánd községben ezek a cigányok vakmerő rablást követtek el. A kis község csaknem minden lakóját megkárosították s mikor már jól felpakoltak, Debreczen felé menekültek. A határnál már várta őket a csendőrség, mely bekísérte az egész rablóbandát minden pereputyostól együtt a bűnügyi osztályhoz.

*** Gyermekek- és női sárczipők** (Galoschni), téli harisnyák és keztyűk, lábszárvédők, meleg alsóruhák nagyválasztékban kaphatók Bartha Kálmán üzletében.

*** Szerencsétlenség az utozán.** Tegnap este végzetes szerencsétlenség történt. Konrád János mézeskalács készítő fuvarosát, Lakatos Jánost ládába csomagolt árukkal elküldötte. A megrakott szekérre felült Medgyesi Lajos tanuló is. Alig haladtak pár lépést, a koci nagyot zökken, Medgyesi lefordult és a kerekek alá került. A koci kerekei lábát annyira összezúzták, hogy a kórházban ma már amputálták. A rendőrség vizsgálatot indított, nem terhel-e valakit mulasztás a szerencsétlenségért.

*** Hirtelen halál.** Tragikus véget ért tegnap az öreg Somogyi Sándor 67 éves nős csizmadia mester. Ezt különben régen megjósolták már neki többen, de ő soha sem akarta elhinni. Alkoholista volt s szenvedélyét csak a legerősebb szesztartalmu pálinkával tudta lecsillapítani. Napoként a merre járt, minden útjában eső pálinkás bolt előtt állomást tartott, míg egy-két pohár rumot le nem csusztatott a torkán. Így volt ez tegnap is. Már az ötödik helyre tért be, mikor Monoki Lajos Csapó-utcai üzletéhez ért. Innen már nem messze volt Faragó-utcai lakása, azért mégis bement az üzletbe, mert éhes és szomjas volt. Szalonát, kenyeret és pálinkát kért. Alig nyelte le a pálinkát és harapott egy falat kenyeret, hirtelen elsápadt, megszédült és hanyat vágódott a padozaton. Meghalt azonnal. Egy pillanat alatt hire futott a szerencsétlenségnek s a külváros lakói nagytömegben vették körül a Monoki üzletét. Somogyi hulláját a rendőrség beszállította a közkórházba, a hol ma felboncolják. Halálának oka szivszélhűdés. Az elhunyt feleségét a szerencsétlenségről azonnal értesítették.

*** Rablás a debreczeni határban.** Vakmerő rablás történt tegnap az Ujféldön. Kelemen Gábor ottani kisbirtokos házába, míg a gazda távol volt, kóbor cigányok törtek be. A házban csak Kelemen két kis fia volt, ezeket a cigányok könnyű szerrel elhallgattatták s azután a szó szoros értelmében kifosztották a házat. Mire a gazda hazatért, teljesen üres volt a háza. Kelemen sejtí, hogy kik voltak a rablók; az ő előadása szerint valószínűleg derecskei cigányok a tettesek, kik az országos vásár óta állandóan a határon kóborogtak. E gyanu alapján a csendőrség széleskörű nyomozást indított a vakmerő rablók elfogatására.

*** Betörők garázdálkodása.** A Pásti-köz csendes nyugalma tegnap éjjel — mint hajdan Rómát — libák gágogása zavarta meg. Berger Jakab 10. szám alatti lakos udvarán betörők jártak és a libakereskedő ketreczeit megdézsmálták. Bergerék éjjel hallották a libák lármáját, de nem tulajdonítottak neki semmi különöst csak másnap gondoltak rá, mikor meglepetve látták a feltört, üres ketreczeket. A betörők hat hizott s több kisebb libát szállítottak el és tüntettek el nyomtalanul. Bergerék, ha csak a véletlen segélyökre nem jön, alig ha fogják azokat viszont látni.

*** A diva legújabb vívmányát mellfűzőkben** 6 óra alatt készíti Goldstein Karolina mellfűző gyára, (Debreczen Piac-u.) melynek szives megtekintésére meghívja a közönséget.

KOSTYA JÁNOS ékszerész és zsebóra raktára

Debreczenben, Széchényi-utca, a reform. kistemplom mellett — arany és ezüst ékszer áruit, zseborákat
Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelő szolid berendezésű arany és ezüst új munkát, alakítást, javításokat gyorsan
igen finom kivitelben a legújanyosabb árban, a valódiságért jótállva. Mindennemű arany és ezüst új munkát, alakítást, javításokat gyorsan
és pontosan a legolcsóbb árban saját műhelyemben készítetek. Régi arany törmelékét a legmagasabb árért becserelek, vagy készpénzért veszek
Helybeli és vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen teljesítek.

* **Tegnap halottak.** Az anyakönyvi hivatal tegnap a következő halálozásokat jegyezte be: Boda Mária ev. ref. 20 hónapos, Veréb Istvánné ev. ref. 69 éves, Szennyes Juliánna ev. ref. 23 éves, Horváth József ev. ref. 30 éves számtiszt.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mind azon rokonok, ösmerősök és jóbarátok, kik fejlethetetlen nevelt és kereszt leányunk, jó gyermekünk: Saroltának végtisztesség tételén megjelentek és ezáltal mély bánatunkat enyhítették, fogadják fáradságokért és részvétőkért, hálás köszönetünket. Török Bálint, családom és édes szülei nevében is.

TÁVIRATOK

Tűz a képviselőházban.

Budapest, október 27. Az új parlament főrendiházában, az elfogadó terem villamos csillárjának drótfától a tetőzet kigyuladt. Mire észrevették, másfél méter területen leégett. A tüzet eloltották.

Óriási sikkasztás Aradon.

Budapest, október 28. Aradról távirják, hogy az egész várost ujjabb, csaknem félmillió sikkasztás tartja izgatottságban. **Böhm Adolf, a város legtekintélyesebb polgára, megyebizottsági tag, az iparbank igazgatója 305 000 koronát sikkasztott.** Hersch Béla könyvelő vette észre, a ki feljelentést tett az igazgatóságnál. A nyomozás kiderítette, hogy a családos igazgató esztendő óta sikkasztott s börzeadósságok vitték a bűnre. A sikkasztás hírére a közönség megrohanta a bankot, visszakövetelve pénzt. Akadálytalanul fizetnek, mert az intézet vezetői napokkal előbb millió koronát szereztek, úgy látszik sejtettek valamit. A sikkasztót a bankban tartják, hogy kéznél legyen.

Megtámadott bur vezérek.

Budapest, október 28. Londonból távirják, hogy Krintzinger, Joubert, Fouché burvezérek, tegnap este Cambridgében beszédeket tartottak. Óriási néptömeg tüntetett ellenük. Joubert és Fouché rendőri fedezettel szabadultak. Krintzinger egy kőfalon keresztül menekült.

Lázadás egy fegyházban.

Budapest, október 28. Lembergől veszedelmes fegyverkezeltetés híre táviratozták. Az ottani országos fegyházban már hetek óta bizonyos nyugtalanságot észleltek a rabok között, a mi az örökkel szemben tanusított renitens viselkedésben nyilvánult leginkább. Tegnap aztán kitört a lázadás, melynek elnyomására a fegyver és a rendőrség gyöngének bizonyult, úgy, hogy végre is katonasággal vették körül az egész fegyházat. A katonaság láttára a fellázadt rabok ordítani kezdtek: — Ne gyilkoljatok le bennünket, hanem adjatok enni! Zabálnátok csak ti örökösön savanyú káposztát, majd ti is törnétek, zuznátok. — Majd látva, hogy szavaiknak semmi hatása sincs, a vasrácsos kapun keresztül a fegyház összetört butorzatának darabjaival kezdték a katonákat dobálni. A katonaság végre is benyomult a fegyházba s megfékezte a lázadást; a főkolompókat vasra verték.

Huaberték nyomában.

Páris, október 28. A rendőrség ma egész sereg detektivet küldött Spanyolországba, mert birt vettek arról, hogy a százezeres szédelő Humbert-család valamelyik spanyol kolostorban rejtőzik.

Affaire huszárjaink miatt.

Bécs, október 28. A Reichsrath tegnapelőtti ülésén Beiter képviselő erős támadásban részesítette Galicziában állomásozó huszárjainkat. Ennek következtében két huszártiszt provokálta Beitert, ki megnevezte ugyan segédeit, de kijelentette, hogy első sorban a parlamenti körökkel lép érintkezésbe ez ügyben. A délután folyamára össze is hívta pártja tagjait annak megbeszélésére, hogy vajjon tartozik-e elégtételt adni a huszártiszteknek. Beiter különben magánkörökben kijelentette, hogy nem fog megverekedni, mert ő csak kötelességét teljesítette képviselőházi felszólalásával.

Bécs, október 28. A Reichsrath mai ülésén a miniszterelnök megvédelmezte a galicziai magyar huszárokat s visszautasította az ellenük emelt vádakat. Sajnálkozását fejezte ki a miniszterelnök a felett, hogy a galicziai sztrájk politikai agitációvá fajult s a fellázított sztrájkolók megtámadták a csendőrséget és katonaságot is. Bizonyítja hivatalos okmányokkal a katonaság ellen emelt vádak alaptalanságát és roszhiszeműségét. A parancsnokok mindentűt példásan viselkedtek. A miniszterelnök szavait óriási lármával fogadták a szociáldemokraták, úgy, hogy beszédét kénytelen volt hirtelen befejezni.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A törvényszék elnöke Püspök-Ladányban.** Dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök ma reggel Püspök-Ladányba utazik, hol a felügyelete alatt álló járásbírósgót vizsgálja meg.

§ **Szabadságról.** Bessenyei Széll Farkas, kir. ítélőtáblai tanácselnök, hat heti szabadságának eltelte után tegnap ismét elfoglalta hivatalának vezetését.

§ **Kalandos gépezéség.** Schmidt János, Szigeti debreczeni bicikli-műszerésznél volt segéd. A gazdája pár hónappal azzal vádolta meg őt, hogy egy kerékpár-fuvót s egy revolvert ellopott tőle. Schmidt, ki vasuti szabadjegyeket is lopott a sátoraljajuhelyi osztálymérnökségtől, ez idő óta vizsgálati fogságban volt s ügyét tegnap tárgyalta a törvényszék I. tanácsa. A vád nem nyert teljesen beigazolást s ezért a törvényszék felmentette Schmidtet, ki a sátoraljajuhelyi ügyből kifolyólag továbbra is vizsgálati fogságban marad.

§ **Pásztorok, pásztorok.** A Nádudvar mellett levő ózesi közbirtokosság három pásztoráról, Bana János, Balogh Ferenc és Balogh Lajosról szól az ének. A három pásztor félszáz szarvasmarhát az uradalom legelőjére engedett s ezért magános gazdáktól legeltetési díjat szedtek. Banát dr. Tóth László védte, a vádhatóság képviselője dr. Bálint alügyész volt. A törvényszék Banát sikkasztás vétsége címén 1 hónapi, Balogh Ferencet három havi, fiát, Balogh Lajost 8 napi fogházra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

§ **A derecskei végrehajtói állás.** Oláh Géza végrehajtó Debreczenbe helyeztetvén át, a derecskei járásbírósnál megörült a végrehajtói állás. E hivatalra tegnap hirdetett pályázatot dr. Szücs Miklós törvényszéki elnök. Kellően, szolgálati s orvosi bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvények 2 hét alatt nyújtandók be a debreczeni törvényszék elnökéhez.

A Józsefstadi kőkoporsó.

Rablánczou a hazáért.

Történelmi regény.

Írta: **Farkas Emőd.**

(Folytatás.)

Ha valami baj van: Levante Ferenc megbízottja Pammer Alajoshoz ajánlatik Borgstreet Adelhaide által.

Ha Kossuth szövetségét Napoleonnal: Mától fogva A. F. Brechthen fogja jegyezni a Brechthen és társa cégét.

Ha az emigránsok közt villongás támad: B. és társa gyarmatáru-üzletéből X. vagy Y. úr kilépett.

Ezenkívül minden legaprólékosabb részletre is kiterjed a titkos levelezés kulcsa.

Ezenfelül nagy összeg amerikai Kossuth dollárt és egy csomó lithografizott nyomtatványt adott át Töröknek, a melynek ez volt a szövege:

...szám. Nyugtatóvány. Huszonkilenc darab száz forintos magyar pénzjegyről, mely a Haza megszabadítására a magyar álladalomnak kölcsön adatott. Megtérítés 1852. január 1-ső napjától számítandó 5% tóli kamattal a közállomány nevében biztosítatik s a független kormány helyreállításával ezen nyugtatóvány minden közállományi pénztárnál készpénz gyanánt névszerinti értékben elfogadtatik. Szeptember 1. 1851. A nemzet nevében

Kossuth Lajos kormányzó s. k. *)

A postaállomásokra nézve abban állapodtak meg, hogy a nyugatról jövő futárok Hamburg, Bécs, Kolozsvár, Marosvásárhely és a brassói vonalon át kelet felé Jászvásár, Ploest, Bukarest, Galacz, Bruszsa és Konstantinápolyig közlekedjenek.

Magas Ernő mielőtt távozott volna, azzal a biztató reménnyel kecsgettette őket, hogy a forradalom kitörése a jövő tavaszra van tervezve.

Késő éjszaka volt, a mikor a küldött elbucszott tőlük, a derék székely urak pedig majd kirugták a vinczellérház oldalát, olyan vigan voltak egész hajnalhasadtáig.

Másnap már legalább még egyszer annyira szaporodott a számuk.

A fiatal gazda nem sokat hederített rá, hogy dusan ereszt-e a szállógered. Akár az egész természet ellophatták volna tőle. Lelke már a csatakiürtök rivalgásától visszhangzott s agyát a győzelem diadal-mámora részegítette meg.

És hiába szedték le a szállót, ők még mindig szüreteltek. Egyre ujjabb arczok jelentek meg a vinczellérházban, ezek kikapáltak az utasításokat s azzal ismét eltűntek, másoknak adva helyet.

Igy ment ez heteken keresztül. Senki sem emlékezett rá, hogy valaha ilyen hetedhétországra szóló vig szürete lett volna Horváthéknak.

A kik nem voltak beavatva titkukba, nem győztek eléggé álmélkodni azon, hogy milyen könnyen veszik ezek a székely patricziusok a haza sorsát.

Pedig hát épp ekkor készítették maguknak az utat a bitófához — az elárvult hazáért.

Folyt. köv.

SZINLAP.

Ma, szerdán „A” bérletben — először:

A bellevillei szűz.

Operette 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Troupeau, tüzelő főpa-
rancsnok, nyugalomba
vonult lámpagyáros — Krémer Jenő.
Virginia, leánya — — — Áldor Juliska.
Adrienne, tejtésztvére — — — Krémerné Lili.
Pergament Javotte, Virginia
nagynénje — — — Havasi Szidi.
De Chateaurien Archibald
gróf — — — Nagy Dezső.
Montreux Emil, festő — — — Pápay Lajos.
Godibert, vértés őrmester — — — Mezey Andor.
Veauxdoré Troupeau Szilágyi Aladár.
Tir szomszédai — — — arkas Béla.
Doudoux, mérnök — — — Márton Miklós.
Holnap, csütörtökön „B” bérletben másodszer:

A bellevillei szűz.

Operette 3 felvonásban.

Pozsonyi kiállításon arany
éremmel kitüntetett

Weisenbacher-féle cognacot

ajánljuk a nagyérdemű közönség szives
figyelmébe, mint valódi és tiszta bor-
párlatot és kérjük össze nem tévesz-
teni ama sok, csak hideg keverés uton
készült árukkal.

HANKUS és CSERVENYÁK,
tulajdonosok.

Kapható Debreczenben:

Kontsek Géza, Komlóssy
Lajos, Félégyházy János,
uraknál.

CZIMBALOM

részletfizetésre is.

Hegedű, harmonika, okarina, flóta,
tilinkó, pikoló, szájharmonika, kerli,
gitar stb. Kitűnő tartós és

kellemes hangu hegedű húr

és bárminemű alkatrészek, czimbalom-
húrok stb. Czimbalomvételnél 3 havi
ingyen tanítás, 4 évi jótállás. Felkérem
a tisztelt zenekedvelő közönséget a fentek-
ről győződjön meg, hogy sokkal jobb mint
bárhon és sokkal olcsóbb, javítást felelősség
mellett művészies szakértelemmel eszközo-
lők. Hangolást elfogadok, régi hangszer-
veszek, vagy becserelek.

Tisztelettel:

KOMÁROMI M.,

műhangszerkészítő. Hangszerterem és mű-
hely Piacz-utca 41. sz. I. emelet, a fő-
tőzsdével szemben.

Leghatásosabb
arzen-vas víz
vérszegénység, női bajok, ideg- és bőrbeteg-
ség ellen stb.

Kapható az összes gyógyvízkereskedésben
gyógyszertárakban és droguia-üzletekben.

Az Új szőnyegházban

Kossuth-u. II. Zádor-ház

óriási választékban kaphatók:

Futó és pamlag szőnyegek,
Ágy és aszalteritők,
Butor szövetek,
Kocsi és lőtakarók,
Plüs-, szövet és csipkefüggönyök,
Plüs és flanel takarók,
Linoleum,
Bőr és viaszos vásznak,
Remek pamlagtakarók és
Csipke Störök.

Új bazár üzlet.

Miklós és Markbreit

bazár üzlete Fröhner szálloda mellett.

Jó minőségű férfi ingek 88 krajczár-
tól feljebb Gallérok darabja 10 krtól fel-
jebb. Triko alsó ingek darabja 49 krajczár
Nagy választékban kalapok, cipők,
nyakkendők, keztük, pénztárczák,
gyermek játékok. és ajándék tár-
gyakban.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Mandel Kornél

divat-szövet és szabó-
kellékek raktára

Debreczen, Piac, a főtőzsde mellett.

Értesíti a nagy közönséget, hogy
raktárát dusan felszerelteangol-divat szövetekkel,
melyet a legolcsóbb árak mellett árusít.

Békési Prima

házikenyer sütőde

Debreczenben.

Sütőde-telep: Miklós-u. 35.

(Falk ház.)

Főelárusító hely:

November 1-től

Piacz-u. 26.

Szikszay ház, a nagy tőzsde mellett.

Fiók elárusító helyek:

Simonffy-u. 2. és 23-as sz. vassátrak,

hol ma és mindennap

az elárusítások történnek.

Korondi Sándorné
és Társa.

Telre való finom zöltségfajták

Sárgarépa, Peirezselyem, Ká-
posztia, Betek, Czékia, Spanyol-
hagyma, Zeller, Burgonya kap-
hatók nagy mennyiségben:

Kontsek Géza

magkisérleti telepén. Megtekin-
hető és megrendelhető az üzlet-
ben Kossuth-utca.

Lám Sándor

üveg-, porcellán-, kőedény- és lámpa-raktára
Debreczen, Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Allandóan nagy raktárt tart kiházasítási cik-
kek minden nagyságu tükörök, zománcozott lemez-
edények, majolika- és terrakotta-vázák, valamint
porcellán disztárgyakban.

Elvállal mindenféle képkere-
tezt és épületüvegést.

Apró hirdetések.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolnak, ha a szükséges posta-bélyeg beérkezik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Szentbernéthegy kölykök és egy fiatal dogg, mindenik nemes faj eladó. Darabos-utca 48.

Szép czőkla van eladó. Csapó utca 29. a keresztépületben.

A Szt. Anna-utca 5. sz. háznál egy elegánsan burorozott utca, hónapos szoba, a kapu alatt külön bejárattal kiadó. Értekezhetni ott az emeleten.

A boldog kertben 500 □ öl szőlő ölenként 1 koronáért eladó. Értekezhetni Kigyó-utca 10.

Eladó vidéken egy ház fűszer és hentes üzlet helyiséggel; kovács műhelynek is forgalmas helyen van. Czim a kiadóba.

Mézédes szilváni és oportó szőlő 26 fillérért különként eladó. Domb-u. 13. sz.

Érmelléki asztali bor

H. K. Szentimrei, 1901 évi termés hordószámra, és hectoliterenként is eladó. Arany János-u. 3. sz. a.

Legolcsóbb és legjobb kötött harisnyák Jäger alsó ingek és nadrágok téli kötött és bőrkesztyűk jutányosan beszerezhető Márton Gyula divat és rövidáru üzletében, a Bika szálloda mellett

Kényelmes beszerzés Felvágott fa, házhoz szállítva m. m. 90 kr. megrendelhető MARMOSTEIN HERMAN Hathvan-u. 35.

Világhírű Martell Cognac

Debreczen és vidéke részére egyedüli főrakár: Váray József kereskedésében, Város bérpalota.

Gymnázista V. osztályu olvállal tanítani I—V gimnáziumig fukat. Czim a kiadóban.

Nincs ajándék! ezt kizárják legolcsóbb áraink Divatos női ruhakelmék, diszek, Barchetek kendők, meleg alsók Boross Testvérek nőidivat áruházában, Debreczen Kossuth-u. 6.

Eladó bor Vadász Emil debreczeni átkos földi szőlőtelepén az idei termés, mintegy 500 Hl. egészben, vagy részletekben is eladó. Levél cím: Debreczen, Homokkert 185. sz.

Czimbalmok pedálos 55 frtért kaphatók Schmidt S. zongora és hangszer-készítőnél, Piac-u. 73.

!!Nyujtsunk kezet a szerencsének!!

Osztály Sorsjegyek húzása 1902. November hó 20. 21. főnyeremény szerenczés esetben 1.000.000 korona. Sorsjegyek eredeti áron kaphatók KATZ JAKABNÁL. Iger-vények is kaphatók.

Katonakesztyűk tisztítását

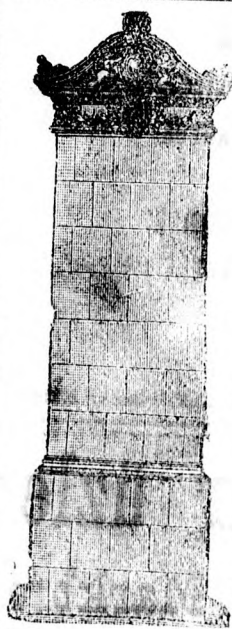
javításai együtt párját 8 kr-ért, gance-kesztyű tisztítását jutányos árért vállalom. Péte utca 37. sz.

Hirdetmény.

A debreczeni Csizmadia Árucsernok Szövetkezet Csapó-utca 17. sz. házájánál („Korona-vendéglő“) 2. utca bolthelyiség 1903 május 1-től számítandó 3, vagy 6 évre együttesen, esetleg külön-külön f. évi november hó 9-én, vasárnap d. e. 11 órakor a csizmadia árucsernokban megtartandó nyilvános árverésen fog bérbe adni.

A feltételekre nézve bővebb felvilágosítással készségesen szolgál II. Hüvelyes-utca 6.

Kurucz Miklós
társulati elnök.

Elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép-kályhák

leszállított árak mellett,

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek, töltények

nagy választékban a legjutányosabb árban

kaphatók:

KOVÁCS GYULA vasüzletében

a „BIA“szálloda mellett.

Nagy választék Cloth, Siffon, Lüstér és Karton kötényekben.

Uj üzlet.

Zengevald Géza,

rőfős és rövidáru kereskedése,

(Debreczen. Bika szállodával szemben.)

Az őszi idény beálltával ajánlom

a T. közönségnek dusan berendezett raktáramat igen jutányos árakban, u. m.

Téli nagy- és kis gyapju posztó kendők, divatos Caschmir fejkendők,

Téli alsó ruhák, férfiak, nők és gyermekek részére,

Téli kötött harisnyák és kesztyűk,

Téli barchet alsó szoknya és gyermek alsó zárt nadrág.

Divatos szintartó velezek, férfi ingek, kemény, puha elejű és háló ingek,

Női ingek és háló rekli (Korzeta),

Kis gyermek horgolt garnitúrák, pólya párnák és himzett posztó koci terítők.

Nagy választék jó mosó, karton, zephyr selyem, batísz és satenekben.

Igen jó szabásu miderek. Csipke, szalag, dísz zsinór és himzett stráfok

meglepő választékban.

Mennyasszonyi koszoru és fátyolok.

Férfi-, női szabó-kellékek és rövidáruk:

fogkefe és H. Kielhauzer grázi mosó szappan és még itt fel nem sorolt

árakat kis polgári haszonnal szolgálók.

Kérve a t. közönség szives pártfogását.

Kiváló tisztelettel:

Zengevald Géza,

Bika szállodával szemben.

Nagy választék férfi nyakkendő, zsebkezdők és téli harisnyákban.

Nagy választék gyapju, haraszt, horgol és kötő pamutokban.